

**Қ.А.ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАЗАҚ-ТҮРІК
УНИВЕРСИТЕТІ**

**HOCA AHMET YESEVI
ULUSLARARASI
TURK-KAZAK
UNIVERSITESI**

Жедел контрацепция

Қабылдаған: Юнусова С
Орындаған: Усенбаева У
Мұратқызы Қ
Тобы: АК– 409

Жедел контрацепция

- Жедел контрацепция, сонымен бірге оны шұғыл/өртті, «таблеткадан кейінгі таң» деп те атайды. Оны қажетсіз жүктіліктің алдын алу үшін қолданылады. Егер де бойжеткен үшін жыныстық қатынас қорғалмаған болса, немесе мүшеқап жыртылып қалса, жүктіліктің алдын алу үшін 72 сағат ішінде режим бойынша таблеткалар қабылдауына болады.
- Жедел контрацепция жиі қолданылмауы тиіс. Жедел контрацепция қолданатын әйелдерге міндетті түрде ретті контрацептивті әдісті қолдануды таңдауды ұсынып, түсіндіру керек.

Жедел контрацепция

```
graph TD; A[Жедел контрацепция] --> B[Гормональді]; A --> C[Механикалық];
```

Гормональді

Механикалық

Гормональдї ЖК

Механикалық

Жедел контрацепцияны қай кезде қолданса болады?

- * қорғанусыз жыныстық қатынас кезінде ;
- * мүше қаптың бүтінгінің бұзылып, тайғанақтауы кезінде;
- * сексуальдық зорлауда;
- * фертильді күндері жыныстық қатынасқа түскенде;
- * егер әйел жүкті болудан қорықса (басқа әдістерді мысалы:
 - * таблетканы уақытынсында ішуді ұмытса т.б.).

Ол қалай әсер етеді?

- Жедел контрацепция имплантацияның және ұрықталған анабездің жатырда өсуінің алдын алады. Бұл таблеткалар, ұрықталған атабезге қауіпті орта туғызатын, синтетикалық гормондардың жиынтығы.

Бұл әдіс қаншалықты тиімді?

- Зерттеулер көрсеткендей, егер қорғалмаған жыныстық қатынастан кейін 72 сағат ішінде таблеткаларды қабылдаса, жедел контрацепция қажетсіз жүктіліктің 75%-ға дейін алдын алады. Жедел контрацепцияға пайдаланатын таблеткалардың екі түрі болады. Шұғыл жағдайдан соң 48-72 сағат ішінде арасына 12 сағат салып, күніне 2 рет 1 таблеткадан ішеді. Және шұғыл жағдайдан соң 5 күн ішінде 1 рет қабылданатын таблеткалар бар.

Артықшылықтары қандай?

- Жедел контрацепция зорлау немесе жүктілікке қарсы құралдың механикалық
- кемшілігінен жүкті болу қаупін төмендетудің жалғыз нұсқасы болып табылады.

Осы әдісті қолданудың қандай кемшіліктері бар?

- ЖЖБЖ-дан қорғай алмайды
- Жағымсыз жанама әсер тудыруы мүмкін

Қандай жанама әсерлері болуы мүмкін?

- Бас ауруын тудыруы мүмкін
- Бас айналуын тудыруы мүмкін
- Жүрек айнуы мен құсудың пайда болуы мүмкін
- Іш ауруын тудыруы мүмкін

Жасөспірімдер осы әдісті таңдағанда нені басты назарда ұстау керек?

- Жедел контрацепция төтенше жағдайларда қолданады. Қорғалмаған жыныстық қатынастан соң жедел контрацепция таблеткасын неғұрлым тезірек қабылдаса, соғұрлым әдістің тиімді болуына мүмкіндік көбірек болады. Жедел контрацепция 72 сағаттан соң тиімсіз болады, жылына 2-3 реттен артық қабылдауға болмайды, себебі етеккір циклінің бұзылуына әкеліп соқтырады.